

Sygn. akt	III AUa 1117/13
------------------	------------------------

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **23 stycznia 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSO del. Anna Guniewska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **23 stycznia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.**

o rentę w związku ze służbą wojskową

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **18 czerwca 2013 r.** sygn. akt **IV U 1788/12**

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. z dnia(...). i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu

Sygn. akt III AUa 1117/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie zmienił decyzję odmowną I Oddziału ZUS w R. z dnia (...). w ten sposób, że przyznał S. D. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową w obcej armii od 30 stycznia 2012 r. na trwałe.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca S. D. spełnia przesłanki z art. 6 i ust. 7 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 ze zm.) do nabycia prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową w obcej armii – „przesądziła o tym jednoznaczna i wiarygodna opinia biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii”.

Co mając na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku z dnia 18 czerwca 2013 r. – stosownie do art. 477¹⁴ § 2 kpc.

W apelacji od tego wyroku organ rentowy zarzucił naruszenie art. 6 ust. 1 i art. 7 oraz art. 30 ust. 1 i ust. 32 ustawy z dnia 29.05.1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz art. 233 § 1 kpc – polegające na błędnej ocenie dowodów oraz sprzeczność ustaleń sądu z materiałem dowodowym, co doprowadziło do naruszenia prawa materialnego i błędnego rozstrzygnięcia.

Sąd wniosek apelującego o zmianę zaskarżonego wyroku lub jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wnioskodawca, działając przez pełnomocnika wniósł o oddalenie apelacji.

Rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny ustalił i rozważył, co następuje:

1/ Decyzją z dnia(...) r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił S. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową w obcej armii w okresie od 20.09.1952 r. do 15.08.1953 r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, że orzeczeniem komisji lekarskiej z (...). nie stwierdzono u wnioskodawcy niezdolność do pracy w związku ze służbą wojskową w obcej armii i wobec tego brak podstaw do przyznania świadczenia.

Na skutek odwołania wnioskodawcy Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie zmienił decyzję i przyznał mu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą w obcej armii – dzieląc opinię biegłych neurologa, psychologa oraz psychiatry, iż zespół otępienny (zespół stresu pourazowego – PTSD), na który cierpi wnioskodawca, czyni go osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji i wymagającą pomocy przy podstawowych czynnościach życiowych – co ma związek ze służbą w armii ZSRR w latach 1952 – 1953. Jako podstawę rozstrzygnięcia wskazano art. art. 6 i 7 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 ze zm.).

2/ Według art. 57 ust. 1 ustawy z 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin związek zranień, kontuzji, obrażeń lub chorób mającymi charakter wojennych (§ 2) ze służbą wojskową ustala wojskowa komisja lekarska (patrz bliżej: § 5 rozp. MON z 10 czerwca 1992 r. w sprawie zasad określania zdolności do czynnej służby wojskowej oraz właściwości i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach – Dz. U. Nr 57, poz. 278 ze zm.) w sprawach dotyczących osób ubiegających się o inwalidztwo wojenne lub wojskowe, badanych przez organy orzeczniczol - lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (pkt 7 ust. 2 § 5 cyt. rozporządzenia).

Inaczej mówiąc; określenia związku inwalidztwa wojskowego – stosownie do § 1 oraz art. 57 ust. 1 i 2 ustawy o z.i.w. – ustawodawca powierzył wyłącznie wojskowym komisjom lekarskim. Lekarze orzecznicy ZUS oraz biegli sądowi nie są uprawnieni do orzekania w tej kwestii. Lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS dopiero na podstawie orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej ustala: niezdolność do pracy, datę jej powstania, związek niezdolności do

pracy z działaniami wojennymi, bądź mającymi charakter wojennych (art. 57 ust. 1 ustawy o z.i.w.). Orzeczenia te stanowią podstawę przyznania prawa inwalidy wojennego.

I odwrotnie; ustalenie przez wojskową komisję lekarską związku schorzenia ze służbą wojskową nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem niezdolności do pracy.

3/ W aktach niniejszej sprawy brak orzeczenia (w/w) wojskowej komisji lekarskiej (tak: również wyjaśnienia pełnomocnika wnioskodawcy; (...)).

4/ W tej sytuacji wyrok pierwszoinstancyjny rażąco narusza powołane przepisy prawa. Naruszenie to polega na usankcjonowaniu wadliwego postępowania przez organ rentowy, a w szczególności na niezachowaniu trybu ustalania uprawnień do renty inwalidy wojennego – określonego w art. 57 ustawy z dnia 29 maja 1974 r.; gdyż w sprawie nie wypowiedziała się wojskowa komisja lekarska.

Naruszenie reguł postępowania (już na etapie postępowania administracyjnego) stanowi zarazem naruszenie ciężącego na organie rentowym oraz sądzie ubezpieczeń społecznych obowiązku wyjaśnienia istotnej okoliczności z zachowaniem wszystkich wymagań ustawy.

I dlatego należało, w granicach wniosków apelacji, na podstawie art. 384 § 4 kpc i ust. 477^{14a} kpc orzec jak w sentencji.